

The best advertising medium to reach 200,000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, DECEMBER 29, 1916.

LETO IX. — VOL. IX.

Issued three times a week. Official Organ of the Slovenian Societies and Organizations.

Prerok v slovenskem Clevelandu! Narodno, politično in društveno delo

Uredništvo in upravnštvo list "Clevelandska Amerika" vsem svojim cenjenim naročnikom prav veselo in srečno novo leto!

Napredek v največji slovenski koloniji v Clevelandu, letos postal. Bolj kot kdaj prej smo zaznamovali podjetnost in poštenost Slovencev v Clevelandu. Največji napredek smo jih imeli nam kaže slovenski Slovenskega Narodnega Doma. Tekom devet mesecev, odkar se je gibanje za narodno stvarbo pričelo, je prišlo v blagajno nad \$8000. Ta znesek nam garantira trdno podlago in nam daje moč in veselje za nadaljnega dela. Drugo leto bo tem času računamo na \$10000 in koncem tretjega leta na \$15000, ako nas moč ne vara poštenost Slovencev v Clevelandu, da se pri uspešnosti to veliko idejo. Narodna društva v Clevelandu so napredovala v obilnem delu. Približno 800 novih članov so dobila razna društva. S. D. Zvezi je pristopilo nad 500 novih članov. Blagajna te Zveze je narasla tako hitro, da se po pravici lahko pravi, da je glede članstva največja blagajna izmed vseh narodnih organizacij. Pa tudi na političnem polju ni zaostal. Vse 240 novih slovenskih članov tega leta prica, da so prišli v Cleveland. Slovenski trgovci, ki so razvijali, kakih 50 letov leta. Nad 300 Slovencev je imelo svoje lastne hiše. Bil je letošnje leto eno najbolj uspešnih in naprednih let v zgodovini slovenskega Clevelanda.

Rojak A. Mrvar, izdelovalec harmonik je daroval \$1.00. Dom. Rojak J. Tomažič, rojak, je v ponedeljek, 25. decembra, nabral med gosti v gostilni Jenkovića svoto \$2.00 za rojake. Jos. Polanc, član dr. št. 100, je pri rojaku J. Bajt daroval v veseli družbi \$3.00 za rojake. Vsem se izreka iskrena pozdrava za plemenite darove.

Slovenski trgovec Josip Knap je na dr. seji sv. Jožeta daroval \$10 za delnico Narodnega doma. P. Knap je potem podaril to delnico Društvu in sedaj podpira delnico. Hvala poštenosti rojaku.

Članom Slov. Dobrodelne družbe se naznanja, da se bo izvajanje bolniške podpore v prihodnjem času zakasnilo radi pomanjkanja letnih računov. Zato bo prizadet, naj blagovoli pri naznanju.

Uredništvo tem potom izjavlja, da so vse govornice o kalendarju lista "Clevelandska Amerika" naravnost izmišljene. Vredno in delo nasprotovnikov listu, ki stoji trdno kot prej, ni pojasnil ni potreba.

Na poti iz Chicage v Clevelandu je 30 ton ali 60.000 funtov, jajca so stara od 10 dni do dveh let. Mestni svet je izjavil, da bo zabavala jajca, da s tem Cleveland obvaruje nepotrebnega odpadka.

Matija in Jože Zyle sta prevzela mesarsko delavnico C. Hammela na 6005 East Ave. Mi priporočamo podjetje Slovencev v Clevelandu.

Vsako leto bo dr. Adamič priredilo dnevnico, 1917 svojo zamaskirano veselico. Zale zabava se obeta.

ja, ki zavaruje, podjetje proti nesrečam delavcev, je imela svoje dvome. Izmišlili so si torej trik, da se prepričajo, če je Peter v resnici slep ali ne. Pretečeni teden pride v stanovanje Petra Zyla "ravnatelj podjetja za premikajoče slike" in pripelje s seboj nekaj lepih deklet. Prosil je Petra, če sme vzeti nekaj prizorov za gotovo sliko v njegovi sobi, kar je Peter dovolil. Stroj se prične obnačati, delati slike, ko zakliče ravnatelj: "Punce, klike navzgor!" Dekleta so pokazala svoje lepe, sveže stegna, najkrajše oblike, a naš Peter je pa dobil mahoma vid in gledal ta nežna stegna kot bi imel najboljši pogled na svetu. Tako je Peter padel v nastavljen past, in sedaj ga čaka dne 2. jan. bridka ločitev od \$3.500 za "izgubljene oči".

"Vojni tajnik Newton D. Baker, prejšnji župan Clevelanda, se je mudil v četrtki v Clevelandu. Prišel je prodat hišo na 1851 Crawford Rd. Kupil je nov lot na Shaker Heights. Številne deputacije so ga nadlegovale, da kaj pove o vojni, toda Baker je molčal.

"Davek, katerega so dosedaj plačevali prodajalci cigar in tobaka, in ki je znašal \$4.80 na leto, odpade po 1. januarju. Na vrsto pa pride nov davek, glasom katerega morajo vse korporacije plačati 2 procenta svojega čistega dohodka v zvezi z blagajno in 50c na leto od vsake \$1000 kapitala, če kapital presega \$100.000. Kompanija, ki je organizirana z \$100.000 kapitala, bo morala torej plačati letno posebnega davka \$50.

"Naročniki pozor! V ponedeljek, 1. jan. na novega leta dan ne izide številka lista, pač pa izide prihodnji list v torek, 2. jan. ob 11. dopoldne, in drugi list v sredo, 3. jan. Oba lista skupaj bodejo dobili naši naročniki v sredo.

"Mestni sodnik Phillips je imel navado, da je pijanec, ki so prišli pred njega, obsodil na suhi kruh in vodo za gotov čas. Ker je pa več jetnikov radi te hrane sedaj zbolelo, je nastala splošna nevolja. Sodnik Silbert je moral poslati dva taka jetnika v bolnišnico, in koroner Byrne preiskuje, če je dieta ob suhem kruhu in vodi povzročila smrt 49 letnega Fr. Prangerja v ječi.

"Earl Battenfield je podedoval \$10.000, toda pod pogojem, da ostane dve leti popolnoma trezen. V sredo pa je siromak stal pred sodnikom Silbert radi pijanstva. Dobil je 30 dnov zapora in \$25 kazni. Potem mu je sodnik tudi dejal, naj se v ječi strezne, nakar naj opusti alkohol za dve leti, potem pa lahko dobi \$10.000 sicer gre denar v blagajno za siromake.

"Dne 2. januarja, 1917 se odpre v Knausovi dvorani poduk za angleščino. Ta šola se je že prej vodila in je dosegla lepe uspehe med rojaki. Slovence se priporoča, da redno obiskujejo to šolo.

"Išče se Frank Pograjc, doma iz vasi Poljane pri Žužemberku. Služil je pri 27. polku, pri oddelku strojnih pušk. Nahaja se že poldrugo leto v ruskem ujetništvu. Prosim slovenske ujetnike v Rusiji, da mi sporočijo njegov naslov. Josip Pograjc, 6205 Bonna ave. Cleveland, Ohio, U. S. A.

Varujte se listov, ki vas pod krinko sloge zapeljujejo k sovražstvu do svojih bratov, varujte se listov, ki hočejo vcepiti v vaših srcih temo in mrinjo, varujte se listov, ki vas v imenu sloge pozivljejo, da malikujete pred cesarji. Vsak Slovenec naj postane ameriški državljan.

Mirovne govornice in boji v Evropi.

Lz Svice se poroča, da je notranji položaj v Avstriji tak, da bi Avstrija raje sklenila takoj mir, četudi poniževalen, kakor da bi riskirala popolen bankrot. Kravavi boji divjajo v severni Rumuniji med Rusi in Nemci. Dva submarina potopljena.

Rusija in mir.

Petrograd, 28. dec. Ruski car je izdal dnevno povelje vsej ruski armadi, ki se glasi: Nemčija danes živo čuti, da se ji bliža strašen poraz in bliža se ura silnega povračila za vse njene zločine in krivice. Kakor je svoje dni, ko se je čutila močno, naznanila in povzročila vojno, tako danes, ko se čuti slabo, ponuja mir, v nadi, da se okoristi poprej, predno bo njen vojaški talent mrtev. V istem času skuša Nemčija narediti napačen uplivi na narode, s tem da v svo močjo pritiska na slabotne Rumunce, ki niso izvežbani v modernem vojevalstvu. Nemčija si je zbirala čas za vojno in zavezniški bodejo izbrali čas za mir. Toda ta čas še ni prišel. Sovražnik še ni vržen iz provincij, katere je zasedel. Ničde danes še ne garantira, da gre Turek iz Evrope, ničde ne garantira, da bo vlada vlada svoboda pri narodih, dokler ni nemški militarizem uničen. Če sklenemo mir sedaj, bi to pomenilo, da žrtvuemo heroične boje hrabre ruske armade. Ta junaška dela in junaška smrti toliko plemenitih sinov Rusije ne dovoljuje danes, da bi se sklenil mir. Kdo se drzne misliti, da oni, ki je vojsko povzročil, bo naredil tudi mir kot zmagovalci? Združimo moči, da si v resnici priborimo mir, ki bo časten in svoboden za nas in naše žrtve.

Zavezniški odgovorijo Wilsonu v 48 urah.

London, 28. dec. Glasom poročil iz diplomatskih krogov bodejo zavezniški odgovorili predsedniku Wilsonu na njegovo noto tekom 48 ur. Splošno se pričakuje, da bodejo zavezniški zavrželi vsak mir ob tem času. Podlaga tega odgovora bo govor angleškega ministrskega predsednika v angleškem parlamentu. Vsaka vlada zavezniškov bo poslala poseben odgovor, toda vsebina vseh bo enaka. Francija bo še poslala posebno noto, v kateri bo razpravljala o zgodovini in postanku današnjega boja. Vsako upanje, da se sestanejo zastopniki nevtralnih držav in govore o miru, je zginito.

V Nemčiji zahtevajo mir.

London, 28. dec. Nemška vlada se pripravlja, da odgovori na mirovno noto predsednika Wilsona. V tem odgovoru bo Nemčija ponovno naznanila, da je pripravljena za mir, zlasti radi tega, ker vladajo po celotni Nemčiji simpatije za mir. Nemško ljudstvo je pripravljeno popustiti kar največ mogoče, samo da se dožene toliko pričakovani mir. Toda v uradnih nemških krogih vlada prepričanje, da Nemci v resnici ne bodejo sprejeli mirovnih pogojev zavezniškov, kajti v Nemčiji bi vladalo strašno razočaranje, če bi se naznanilo, da Nemčija v resnici nima toliko moči kot je nemška vlada neprestano zatrjevala svojemu ljudstvu. Toda nemška vlada pripravlja nemško ljudstvo na razočaranje.

Zavezniški zahtevajo pomoč iz Amerike.

Zavezniški zahtevajo pomoč in prijateljstvo od Amerike. Prva jeza, ki se je pojavila v Angliji radi predsednikove mirovne note, se je podela. Zavezniški so prepričani, da pričakujejo iz Zjedinenih držav lahko veliko pomoč. Medtem pa zavezniški vztrajno nadaljujejo z vojnimi pripravami. Canadna je dovolila nadaljnjih \$300.000.000 za vojno, Avstralija \$200.000.000.

Tisza odstopi.

Berolin, 28. dec. Ogrski ministri predstojnik Stefan Tisza bo baje odstopil, ker ni po godu novemu avstrijskemu vladarju. Dosedaj se te novice ni moglo potrditi. Grof Tisza je bil desna roka pokojnemu Franjožetu.

Nemci nadalje prodirajo.

Berolin, 28. dec. Silna bitka, ki se je vršila pet dni v severnem delu Dobrudže, se je končala s tem, da je nemška armada pod Mackensenom prekorčila Donavo na več krajih. Mesto Rimnik-Sarat, važno železniško križišče severno od Buzau, se nahaja v nemških rokah. Braila, 45 milj. proti vzhodu pade avtomatično. Nemška armada je dobila od 22. dec. 8900 ujetnikov.

Poročila iz Petrograda.

Petrograd, 28. dec. Tu se uradno poroča, da se je rusko-rumunska fronta umaknila na dveh krajih, in sicer na Rimnik Sarat bojni črti in ob reki Seret. Toda na vseh drugih krajih so bili nemški napadi odbiti z velikimi izgubami za Nemce. V severni Dobrudži so Rusi zaplenili Nemcem 27 strojnih pušk in ujeli 1300 Nemcev.

Ali se Rusi umaknejo iz Karpatov?

Sedaj se bijejo zadnji boji za Rumunijo. Rumunske čete, glasom poročil iz Berlina, sploh ne pridejo več v poštev, ampak se bijejo le Rusi. Če Nemci prodrejo preko reke Seret v Rumunijo, tedaj se mora umakniti vsa ogromna ruska fronta, od Galicije, v Bukovini in v gozdnatih Karpatih. Vprašanje pa je, če so Nemci po tolikem naporu dovolj močni, da bodejo porazili ogromne ruske čete, ki so se zbrale zadnje čase v severni Rumuniji. Neprestani boji nemških čet so morali prizadeti tudi Nemcem velike zgube. Ako je Nemcem mogoče poslati nadaljne rezerve v Rumunijo, tedaj bo ruska fronta najbrž se umaknila. Ruska vlada ne izda nobenega poročila o nadaljnjih bojih in načrtih ruske armade. Da napredovanje Nemcev ni posebno sijajno, so priča berlinska uradna poročila, iz katerih se dožene, da so Nemci v Rumuniji zadnjih 14 dni napredovali le za 27 milj.

AVSTRIJA SKLENE MIR?

London, 28. dec. Zanesljiva poročila, ki so dospela iz Svice, naznanjajo, da je notranji položaj v Avstro-Ogrski tak, da bi avstrijska vlada pripravljena takoj prijeti s pogajanjem s Francijo in Anglijo glede miru in da Avstrija raje sprejme poniževalni mir, kot da bi hotela doživeti popolen bankrot in uničenje avstrijskega česarstva. Avstrijski česarji želijo mir, da je mogoče.

Mirovni razpravi na Dunaju.

London, 28. dec. Brzojavka iz Geneve naznanja, da se je na Dunaju pojavilo več plakatov, v katerih se prosi za mir. Dujajski časopisje se bavi na dolgo in široko z možnostjo, da nastane mir.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 28. dec. Teške nemške havbice so začele obstreljevati naše pozicije pri Zarkuru, južno od Brody v Galiciji, kjer so bili naši strelni jarki nekoliko poškodovani. Ob reki Narajevka so naše čete prodrle do Svistelniki, kjer so pregnale sovražnika in mu od

vzele mnogo materijala za žične ovire. Poskus sovražnikov, da bi prekorčili reko Dajester južno od Galicije, se je ponestrel.

Grški kralj zopet ruje?

London, 28. dec. Iz Soluna je dospela brzojavka, ki pravi, da ona grška divizija, ki se je pri Kavali udala Bulgarom, nakar so jo Nemci odpeljali v Nemčijo, je dobila povelje od kralja Konstantina, da zapusti Nemčijo in se pridruži Nemcem v Macedoniji, kjer naj se bori proti zaveznikom. Ako se to zgodi, tedaj zavezniški naznanijo Konstantinu vojsko.

Dva submarina potopljena.

Pariz, 28. dec. Francosko uradno poročilo naznanja, da sta bila v bližini francoskega severnega obrežja potopljena dva nemška submarina in sicer U-46 in U-47.

Na laškem bojišču.

Rim, 28. dec. Vreme na laški fronti se je spremenilo in omogočuje nadaljne operacije. Na kraški planoti se vršijo silni artilerijski boji. Del avstrijske armade, ki je hotel napredovati proti Gorici, je bil vržen nazaj.

Joffre postane maršal.

Pariz, 28. dec. General Joffre odstavljeni vrhovni poveljnik francoske armade, je bil imenovan francoskim maršalom. Te vojaške časti ni užival še noben general francoske armade od leta 1872. Zajedno je imenovan Joffre načelnikom vojaškega šolstva.

Nemiri radi lakote v Nemčiji.

London, 28. dec. Mnogo trgovin je bilo zaprtih pred prazniki v Dresdenu in drugih večjih mestih Nemčije, kot naznanja brzojavka Exchange Telegraph iz Rotterdamu. Trgovine so bile zaprte, ker so bile brez živil. Med ljudstvom je nastala rabuka, in v Dresdenu je prišlo do velikih nemirov. Ženske so napadle nekatere trgovine in odnesle, kar se je še nahajalo v njih. Konečno je bilo poklicano vojaštvo, ki je moralo z orožjem razgnati demonstrante. Nad 200 oseb je bilo ranjenih pri nemirih.

London, 28. dec. Sir Norman Hill, tajnik velike parobrodarske angleške družbe, se je izjavil, da je angleška trgovska mornarica tekom dveh let in pol vojne izgubila 435 parnikov. Ti parniki so bili ali torpedirani ali pa so naleteli na mine. To je v primeri z ogromnim številom angleških parnikov, kakor kaplja vode v morje. Angleška vlada in angleške parobrodarske družbe lastujejo nad 20.000 parnikov. Sir Norman Hill se je izjavil, da dokler bodo Nemci vzeli le deset vinarjev od sto dolarjev, ne bodejo Anglije nikdar prisili k lakof, dočim vlada v Nemčiji splošna lakota.

Slovenec izvoljen županom.

Ely, Minn., 20. dec. Pri večrajših mestnih volitvah je bil izvoljen županom našega mesta Slovenec George L. Brozich; dobil je 429 glasov, njegov tekmelec Weinzierl pa 185. Prvi slovenski župan mesta Ely, — Mr. Brozich je bil večletni gl. tajnik J.K.S.J., po novem letu pa prevzame urad blagajnika te Jednote, zaeno je tudi blagajnik Prve državne banke v Ely, dalje je predsednik trgovskega kluba in bivši načelnik komisije za odobreno spremembo mestnega charterja. Mr. Brozichu iskreno čestitamo!

Nasim naročnikom in prijateljem.

Današnja številka je zadnja, ki je izšla v tem letu. Bilo je to prvo leto našega napredka, ko smo povečali list iz dvotednika v treditnik. V svojem pričakovanju, da se število naročnikov poveča, zlasti v Clevelandu, se nismo motili. Nad 800 naročnikov je pristopilo k listu samo letos v Clevelandu. Ni je skoro slovenske hiše, kamor ne bi zahajala "Clevelandska Amerika" v Clevelandu in okolici. Zavedni ljudje vedo, da potrebujejo v tako veliki nasebini podučne, neustrašene lista, ki ni samo tukaj, da prinaša novice, ampak tudi nasvete in poduk. In v tem oziru je uredništvo storilo v letošnjem letu vse, kar je bilo v moči in zmoglosti. Naročnikov smo zgubili samo 9 tekom celotnega leta, kar pomeni, da je list potreba Slovencev. Prisiljeni smo bili zvišati naročnino listu radi nezasišane draginje papirja in drugih tiskarskih potrebščin. Tudi v tem so se naročniki odzvali in nas veskokozi vestno podpirali. Slovenski časopis nima bogatih dohodkov in je treba trdnega dela in poštenjavanja, da se shaja. To posebno velja za časopise, ki niso navezani na druge trgovine, ali ki niso odvisni od premoženja kakke Jednote. Poleg tega pa grozijo časopisom še večji izdatki pri poštnini in drugje. List je torej odvisen od naročnikov v dvojnem oziru: Prvič da točno plačujejo svojo naročnino. Drugič da naročniki kupujejo pri trgovcih, ki oglašujejo v listu. V Clevelandu je

stotine slovenskih trgovin, katerih naj se poslužujejo rojaki. Večina teh trgovcev nam je vselej drage volje pomagala z oglasi in tiskovinami. Je pa tudi mnogo drugih trgovin v Gaselbini, kjer imajo deloma slovenske uslužbenke, in delajo mogoče tretino ali celo polovico vse trgovine z našim narodom. Dolžnost takih trgovin je, oglašati v časopisu, katerega berejo in podpirajo Slovenci. Rojaki naj si zapomnijo, kaj je njih dolžnost v tem oziru. Kupovati je pri trgovcih, katerih redne oglave vidite v listu. S tem dajete listu največjo moralno pomoč. Trgovine pa, ki živijo od Slovencev in nicesar ne žrtvujejo za Slovence niso vredne vaše podpore.

Uredništvo je pripravljeno tudi v bodočem letu posvetiti vse svoje moči listu. Prosimo naše zmogljive naročnike, da nas podpirajo z dopisi in članki. Kdor se zanima za napredek, bo gotovo naročnik "Clevelandske Amerike". Tako bomo dovedli krog naših čitatelej in dajali podlago za splošni napredek in izobrazbo. Zato se priporočamo vsem dosedajnim naročnikom, da ostanejo zvesti in točno ponovijo svojo naročnino. Za vso njih podporo v tekočem letu s ejim zalivaljemo. Naj bodejo prepričani, da so podpirali dobro stvar. Naprej torej, da bo napredek še večji. Držite se svojega lista, bodite iskreni Slovenci in zavedni in dostojni Amerikanci.

Uredništvo in upravnštvo.

Prerokovanja za leto 1917. Bolezni, potresi, vojska in lakota.

Hoboken, N. J., 28. dec. Razni "preroki", katerih poklic je, da "iz zvezd" prerokujejo bodočnost, so prišli na dan s preloškimi besedami za prihodnje leto 1917. Profesor Gust Meyer, dobro znani ameriški astrolog naznanja sledeče: Leto 1917 bo žalostno, dramatično in usodopolno leto v našem življenju. Tekom prvih treh mesecev in tekom zadnjih treh mesecev prihodnjega leta bodejo imeli naši vojaki, mornariki in diplomati mnogo neprilik in predsednika Wilsona bodejo morali čuvati proti ponovnim napadom fanatikov. Do julija meseca 1917 se sploh govoriti ne more o miru. V tem času pa se bodejo Francija, Rusija in Anglija odločno izjavile, da miru ne more biti do 1920. Rusija postane republika leta 1920. V Ameriki kakor v Evropi nastanejo prihodnje leto velikanske povodnji in potresi, ki bodejo še povečali gorje, katero trpi prebivalstvo radi vojne. Kozje, davica in druge nalezljive bolezni bodejo razsajale. Tekom spomladi in poletja se bo povrnila z večjo silo znana otročja bolezen "infantile paralysis", ki je lansko leto v treh mesecih ubila v New Yorku

6000 otrok. Prihodnje leto bo skrajno slabo leto za otroke, toda število rojstev se bo v Ameriki jako pomnožilo. Vse življenjske potrebešine se bodo silovito podražile. Tekom januarja in februarja bodejo vladale silne snežne nevihte po Zjed. državah, pa tudi bliska in groma ne bo manjkalo. Posebno veliko nesreče se bo pripetilo v rudnikih. Ogromne žrtve bodejo zahtevale vulkani v Evropi. Prohibicija se bo v Ameriki še bolj razširila. Koncem meseca februarja ali pričetkom marca se bo vršila ogromna bitka na morju med nemškim in angleškim brodom. Angleški vrhovni poveljnik mornarice, admiral Jellicoe, bo našel smrt v valovih. Nemški kajzer bo imel najbolj nesrečne čase tretji teden meseca januarja, v drugem delu meseca marca, v sredini maja, koncem avgusta in oktobra ter v začetku novembra. Nemški armadam bo tedaj pretil pogin. V državah Texas, Ohio in New York bodejo nastale silne povodnji. Zlasti pa bo mnogo razporok v bodočem letu. Sodnije ne bodejo mogle zmagati vsega dela.

Naseljevanje po vojni omejeno.

New York, 28. dec. Tu zboru konvencija ameriških učesnih ljudi in zdravnikov. Mnogo važnih govorov je bilo slišati glede bodočnosti. Pomemben govor je imel profesor De C. Ward iz Harvard univerze, ki je govoril glede naseljevanja v Zjedinjene države po vojni. Profesor Ward je dejal, da bodejo najboljše moči ostale po vojni doma, kjer bo mnogo teškega dela. Toda slabšiji ljudje pa se bodejo izselili in vse bo vrelo v Ameriko. Vojaki, ki so v strelnih jarkih, imajo v sebi vsakovrstne kali bolezni. Teh oseb se morajo Zjedinjene

države čuvati, ker če se jim dovolji vstop v Ameriko, raznese bolezni po vsej deželi. Priporočal je ostre naseljske postave.

Villa napade Juarez.

Washington, 28. dec. Villa namerava napasti Juarez, važno meksikansko mesto ob ameriški meji. Villa zbira velike čete vojaštva ob meji.

Nad 15.000 čitatelej ima "Clevelandska Amerika" v Clevelandu. Trgovci, pomnite, da je vaš oglas čitan od 15.000 Slovencev v Clevelandu.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Clev'd. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 5c

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 153. Friday, Dec. 29, 1916.

Še strašnejša vojska se bliža.

Upanje na mir je v Washingtonu popolnoma zgine, ko je ameriška vlada prejela noto od nemške vlade, da nemška vlada ne more imenovati mirovnih pogojev, kakor je predsednik Wilson sporočil vsem bojujočim se državam. Politično obnebe postaja vsak dan bolj črno, da se ameriška vlada trudi na vse načine, da najde en sam žarek svetlobe, ki bi poslal v razburkano evropsko morje. Ameriški vladni krogi so skrajno pesimistični. Od Nemčije se je več pričakovalo, ker je Nemčija prva navetovala, naj se prične z mirovnimi dogovori, in Wilson je bil mnenja, da naj vse evropske države, ki se nahajajo v vojni, prinesejo na dan svoje pogoje, pod katerimi sklenejo mir. Nemčija je sedaj ta največji predsednik Wilsona prva zavrnila. S tem je vsako delo predsednika Wilsona v prid miru uničeno. Toda kljub vsemu temu, pa Nemčija še vedno izjavlja, da je pot k miru odprta, in da Nemčija ni nasprotna miru.

Medtem pa se zbira najbolj črni oblaki na evropskem obnebu. Vsakdo je čital o grozotah te vojne, toda v tistih krogih, kjer je položaj jako dobro poznan, se govori, da pričetek konca šele pride. Indirektno se je izjavil sam Robert Lansing, ameriški državni tajnik, prva oseba za predsednikom, da se nahajajo Zjedinjeni države na robu vojne, in da nevtiralnosti ni mogoče več vzdrževati. Ako tako govori prvi politični uradnik ameriške republike, mora vsakdo vedeti, da se nekaj strašnega pleče. Dr. Lansing je sicer dobil tiskorod predsednika Wilsona, ker je izbletel resnico in državno skrivnost. Toda vedno bolj narašča prepričanje, da je ameriška vlada raditega nasvetovala mir, ker se boji, da pride do vojne tudi med Ameriko in med eno ali drugo evropsko državo, najbrž Nemčijo.

Ameriška vlada je dobila gotova sporočila, da namerava nemška vlada potrojiti število svojih submarinov in napadati brez vprašanja vsako ladjo. Trdno prepričanje vlada, da Nemci skrivajo niti ne mislijo na mir, ampak imajo mirovne govore le za javnost, da slednja milejšje sodi nemško početje. Da, celo več je znanega. Predsednik Wilson ve za natančni datum, kdaj spustijo Nemci svoje submarine na delo. In predsednikovi prijatelji dobro vedo, da Wilson ni pisal mirovne note Nemčiji in drugim evropskim vladam raditega, ker je upal, da se bo kaj naredilo v prid miru, ampak njegova mirovna nota je bila le obupen poskus zadržati Nemčijo s submarinskimi napadi.

Nemčija sama je že namignila, da ji je vseeno, če se mir sklene ali ne. Ako se ne pride do mirovnih dogovorov v kratkem času, tedaj poskusi Nemčija svoje zadnje in obupno sredstvo — submarine. Nemška vlada se je že večkrat izjavila, da ne uporablja submarinov v oni meri kot bi jih morala. In če se Zjed. državam ne posreči narediti mir, tedaj Nemčija uporabi vse svoje submarine in jih raseje, da uničijo vsako ladjo, bodisi francosko, angleško, rusko, ameriško, norveško ali drugo nevtralnno, katera ladja bi hotela voziti žive ali vojne potrebine v Anglijo. Nemci z vojaške revolucije, a na strani zapadno na ta način potopiti vsak

mesec 300 ladij in tekom enega leta bi bila Anglija bankrot in prisiljena od lakote umreti, ker doma ne more pridelati toliko, da bi preživela svoje prebivalstvo. Blizajo se bolj resni časi kot smo jih imeli dosedaj. Zjedinjene države ne bodo ostale dolgo mirne. Če Nemčija začne brez vprašanja torpedirati trgovske parnike, tedaj bo prelomila svete obljube, ki jih je dala ameriški vladi, in ameriška vlada mora svoje grožnje napram Nemčiji v tem slučaju izpolniti. In to pomeni, da se Zjedinjene države zapletejo v vojno.

Ne more se sicer računati, da bi vojno imeli na ta način, da bi Nemčija poslala sem svoje vojaštvo, ali pa da bi Zjedinjene države pošlile vojaštvo v Evropo, pač pa pomagajo Zjed. države zaveznikom na ta način, da se izdelovanje municije in orožja podvojijo, da se jim da na razpolago ogromno bogastvo Zjedinjenih držav, itd.

Ameriška vlada ni mirna, odkar je prišel nemški submarin U-53 v ameriške vode, kjer je potopil sedem parnikov. In Robert Lansing, naš državni tajnik, je dobro vedel, kaj je govoril, ko se je izjavil, da se nahajajo Zjed. države na robu vojne, da je položaj nevtiralnosti tako neznošen, da se ga ne more več prenašati. Predsednik Wilson mrzi vojno, in mrzično deluje z vso silo in močjo, katero ima po ustavi kot predsednika, da prepreči morebitne zapletljive, ki bi vodili do prave vojne. Toda struna je tako napeta, da se bo imenovalo v resnici čudež, če ne počne in sicer v kratkem.

Rusija, Francija, Anglija enoglasno izjavljajo, da se bo vršil boj, do zadnjega moža, dokler pruski militarizem ne bo uničen. Nemčija se izjavlja, da se lahko bori še pet let. In boj proti koncu bo vedno bolj ostuden, vedno silnejši, vedno bolj prevet z grozotami najhujše vrste. Bilo je strašno, kar smo videli in opazovali dosedaj, toda najstrašnejše še pride.

Militarizem.

Militarizem je danes glavna beseda v Evropi, in iz Evrope prihaja militarizem jako hitro tudi v druge dele sveta, in se na skrajnem zapadu pojavlja kot kontinentalen (amerikanški), a na skrajnem vzhodu kot plemenski (mongolski) imperializem. Na prvi mah se vam bo mogoče malo čudno zdelo, če trdimo, da se je militarizem od svojega začetka pa do danes razvijal pod zaščito patriotizma in nacionalizma, toda en sam spopad prve stalne armade, namreč pruske pehote s prvo "francosko narodno armado" nam to dokazuje. Sicer je čija svoje zadnje in obupno sredstvo — submarine. Nemška vlada se je že večkrat izjavila, da ne uporablja submarinov v oni meri kot bi jih morala. In če se Zjed. državam ne posreči narediti mir, tedaj Nemčija uporabi vse svoje submarine in jih raseje, da uničijo vsako ladjo, bodisi francosko, angleško, rusko, ameriško, norveško ali drugo nevtralnno, katera ladja bi hotela voziti žive ali vojne potrebine v Anglijo. Nemci z vojaške revolucije, a na strani zapadno na ta način potopiti vsak

patriotizem dotedaj tlačenih narodov. Vzemimo rusko-japonsko vojsko. Ali bi bilo mogoče, da bi bilo na obeh straneh toliko stotisoč mladih mož, če ne bi bil patriotizem in nacionalizem izvanredno razvit ravno tako pri Rusih kot pri Japoncih?

In ravno zato, ker je militarizem posledica patriotizma in nacionalizma, vidimo tudi v vsakdanjem življenju, da so vsi nasprotniki militarizma ob enem, večni napadalcji domovinskih in narodnih čustev, v katerih vidijo le nekulturne ostanke divjega srednjega veka. Iz tega razlagamo tudi obnašanje naših nezavednih Slovencev v Ameriki ob času evropske vojne. Kar je zavednih ljudi, obsojajo militarizem in s tem zajedno seveda tudi avstrijski patriotizem. Ljudje, ki držijo z Avstrijo, so po svoje patriotični, ker so jim zmešali pojme "Avstrija" in "Slovenija". No pa človeku ni treba biti, da je posebno izobražen ali pa jako bistroumen, da sprevidi, kako je patriotizem in nacionalizem postavil popolnoma nove zahteve za kulturni napredek naših časov, kajti narod menda ne bi nikdar postal demokratičen, da ni bil prej patriotičen in nacionalen. Najbolji vzgled, kako patriotizem prehaja v militarizem, nam podaja sledeča zgodovinska prigodba:

Bilo je 19. septembra 1792. Dumouriez in Kellerman, francoska generala revolucije, sta postavila na noge 36.000 vojakov. Ostali del armade je čučal prelaze. Prusi so imeli 34.000 mož in 59 topov. Bili so razpostavljeni med francosko armado in med potom v Pariz. Francozi pa so se nahajali med prusko armado in med potjo, ki je vodila v Nemčijo. Ko sta se oba nasprotnika spopadla, je nutil pruski kralj, da je ugodna prilika, da Francozom preseka pot. Dne 20. sept. so Prusi začeli napredovati skozi goste megle, ki se je polagoma spreminila v droban, gost dež. Kellerman zavzame višino pri Valmyu. Dumouriez pa ga podpre na obeh krilih. To se je zgodilo, nekako pred polnoč. V tem času pa so se Prusi pripravljali, da napadejo Francoze. Megla se je medtem razpršila in solnce je posijalo na obe armadi. Prusi so se zvrstili v kolone. Bila je to glasovita Friderikova pehota, ki se že od sedemletne vojne (1756-1763) ni nahajala v večji bitki. Ta pehota je imela zavest, da je nepremagljiva. Prusi so napadali tako redovito kot bi se nahajali na vojaškem vežališču v Potsdamu. Kdor je pogledal to armado, je moral priznati, da je nihče ne more premagati. Prusi so bili sigurni, da se bodo Francoze pred to napadajočo kolono razpršili, toda Francoze so ostali na hribu in čakali napada. Kljub temu si med francoski mi četami opazil nekaj nemirnosti, in naenkrat je bila vsa pruska garda v splošni zmešnjavi, dasi še trenutek prej misli, da je ni sile, ki bi jo mogla razpršiti. Podali so se Francozom. Prusov je padlo le dvesto, Francozov pa 300, toda bitka je bila odločilna. Prusi so se zavedali, da so poraženi. Niso sicer sumili o svoji slabosti, toda dvomili so o moči sovražnika. To je bil važen dan za Francoze. Francoze so kot nacionalisti pokazali silno vztrajnost in nacionalizem je zmagal nad vojaško disciplino Prusov. In jako odločilna je bila ta zmaga, ker se je skoro vsa Evropa bala od tedaj Francozov. Nemški pesnik Goethe, ki je bil navzoč v vojaškem taboru, je dejal: Na tem mestu in tega dne se začne nova svetovna zgodovina, in vi boste lahko rekli: Bili smo zraven. In resnica je tako.

Zmagoslavna francoska armada, ki je bila nacionalna armada, se je čutila za tako močno, da je Francija napovedala vojsko skoro vsem evropskim državam. En četrt stolet-

ja je bila Evropa kakor veliko vojni vežališče. Obena in pri-silna vojaška služba se je upe-ljala skoro povsod, in ta pri-silna vojaška sila, v službi mo-gecev na prestolu je milita-rizem, ki žre kri in mozek iz človeškega rodu.

Dopisi.

Chicago, Ill. Cenjeno uredništvo. Prosila bi za nekoliko prostora v vašem cenjenem listu. Slovenka sem s celo dušo, zato me pa toliko veseli napredek med Slovenci in Slovenkami po celi Ameriki, posebno pa v naši čikaški naselbini.

Pred kratkim so igrali naši čikaški mladeniči družva "Danica" krasno igro "Sin". Igralo se je tako izvrstno, da smo se kar čudili. Pred vsem pa smo jako ponosni na naše pevsko in tamburaško društvo "Lira" kakor tudi Slovenske Sokole in druga napredna narodna društva. Tudi "Slovenska Liga" še živi med nami in tilje v srcih naših z vso ljubeznijo do slovenstva.

Priključila je tudi starka zima in se z vso resnostjo naselila med nami, in znjo so prišli tudi neposretniki ter obrali nekaj skrbnih in pridnih mladeničev, med temi Fr. Jereba, kateremu je bilo vzeto \$20, zlatu ura in več drugih stvari. Vzeta je bila tudi zlata ura Jos. Kučiču in nekaj denarja ter drugih stvari Jos. Sintiču, pribelemu dnevu, ko so bili vsi na delu.

Pozdravljam vse čitatelje Clev. Amerike in želim vsem srečno novo leto.

Katinka Kučičeva,
1819 — 22nd St.

Cleveland, O. Želim podati nekaj praktičnih navodil kako naj Slovenci v Ameriki postavimo, da pridemo do večjega ugleda in si gmotno pomagamo. Vsa ta navodila veljajo seveda za one rojake, ki so ali bodo postali ameriški državljani, in ki se mislijo za stalno naseliti v tej deželi. Veljajo prvici vrsti mlajši generaciji, starejšim ni toliko zameriti, ako se ne trudijo, dasiravno se tudi oni lahko veliko naučijo.

Znanje angleščine je v Ameriki absolutno potrebno. Dosedaj se za to nismo dosti zanimali. Mislili smo, da lahko shajamo s svojim jezikom, nekateri pa celo mislijo, da shajajo z nemškim jezikom. Seveda shajajo, pa kako? Vsak starejši rojak, ki je tukaj po 10 ali 20 let, mi bo pritrdil, da če bi bil on se enkrat mlad, bi se vse drugače zanimal za angleščino. Mlajši naseljenci bodo spoznali, kaj so zamudili, če se ne uče angleščine, šele tedaj, ko se bodo postarali.

Prilike učiti se angleščine imamo dovolj v Ameriki. Po večjih mestih so proste večerne šole, kakor tudi nekaj privatnih šol. V Clevelandu ima vsak rojak priliko iti v take šole. In res se jih vsako leto vpiše precejšno število a koliko časa vztrajajo? V par mesecih je šola zaprta radi premajnega obiska.

Treba je rojakom dopovedati, da se nauči jezika le z vztrajnostjo. Nihče, razven otrok se ni naučil tujega jezika brez truda. Učiti se je treba v šoli in učiti se je treba doma in tudi pri delu. Treba je biti radoveden in vpraševati Angleže za to ali ono besedo. Tega se ni treba prav nič sramovati.

Po manjših naselbinah pa naj se rojaki organizirajo in si ustanove šole za angleščino. Vsak rojak lahko pripravi par dolarjev na mesec, obrazloži, čimbolj bodeše pozabili angleško, tem boljši Slovenci bodeše. Svoj živ dan še nisem srečal rojaka, ki zna dobro angleško, pa bi se sramoval svojega rojstnega jezika. Navadno se sra-tujejo svojega jezika le oni, ki samo napol točejo angleško kakor je tudi v Avstriji, da se v Avstriji oni raje učijo slovenščine, ki mladije kuheljač.

Da se naš narod bolj amerikanizira ni toliko odvisno od organizacij kot od vsakega posameznega rojaka. Naše organizacije naj dajejo vspodbudo in naj povdarjajo neprestano v svojih glasilih potrebo ame-

riške izobrazbe, rojaki pa naj uporabijo tako priliko po javnih in privatnih šolah. Kjer še ni večernih šol, naj se obrnejo na šolske odbore in jih bodo dobili, ali naj sami ustanovijo šolo, kakor zgoraj omenjeno. Treba je več osebnega ponaša, da nas bodejo spoznali Amerikanci za inteligenten narod. Po posameznih naselbinah se društva lahko zedinijo in ustanovijo skupno šolo. Vsak učenec naj nekaj prispeva, ker vem iz skušnj, če človek plačuje za pouk, se rajši uči.

Ako se ustanovijo šole za angleščino v katki naselbini, naj se poroča v časopisju, da dober vzgled posnemajo tudi drugod. Taki dopisi bodo imeli mnogo upljiva med nami.

L. Starce.

Upoštevajte vzrok.

Dobro znan latinski pregovor pravi: "Kadar je vzrok odstranjen, učinki ponehajo". Če trpite na zaprtju, glavobolu, nervoznosti, imate narede v želodcu in dr. morate upoštevati vzrok tega: nečistost želodca. Odstranite vzrok, očistite želodec s pomočjo Trinerjevega ameriškega grenkega vina, in vaše nepravilne funkcije odpadejo. Trinerjevo zdravilo očisti in daje moč. Povrne apetit, pomaga prebavi, oživi živce in celo telo. Toda ne sprejmite nobenih slabih ponaredkov. Le Trinerjevo vino vam bo dalo zaželjen uspeh. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Velike spremembe v vremenu so odgovorne za različne bolezni. Za revmatizem, nevralgijo, prehlajen vrat, bronhitis, vzemite Trinerjev liniment. Za kašelj in prehlad, bronhitis in prehlajen vrat vzemite Trinerjev pomirjevalec kašlja. Cena tem zdravilom je 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Proda se dobro idoča trgovina na ženskim blagom ali se pa zamejaja tudi za hišo. Proda se tudi lot na Holmes ave. Vpraša se pri Jos. Gornik, 672 E. 152 St. Collinwood.

JOSIP ŽOKALJ,

Slovenska trgovina z vsemi moškimi potrebščinami

Se uljudno priporočam slovenskim možem in fantom za obilen obisk.

6408 ST. CLAIR AVE.

JOSIPINA TURK

PRVA SLOVENSKA CVETLIČARICA

Se priporočam društvom in posameznikom

SREČNO NOVO LETO!
1336 E. 55th ST.

BLAŽ BOLDAN,

Slovenska grocerija. Čisto sveže blago.

VESELO NOVO LETO!
5301 ST. CLAIR AVE.

Tolmači
Ontario vhod
na balkonu

The May Co.
Largest Store in
Cleveland - Sixth City

Eagle znamko
prihranek
3 odstotka

Razprodaja moških sukenj. 2 velika dela.

Kateri moški pozna vrednost obleke, bo prišel na to razprodajo, posebno v tem letnem času, ko se suknja dobro potrebuje. Tu je zaloga

Vredna \$12.50 suknje sedaj po	10	Vredne \$15.00 suknje sedaj po	11.75
--------------------------------	----	--------------------------------	-------

Te suknje so vseh najfinjših modernih vzorcev, karkoli želite, jako lepi izdelki v mešanih barvah. Razprodaja v basementu.

Za može:

Dežni plašči \$2.95, \$3.95 in \$4.95
Moške plače po \$1.48 in \$1.95
Lepi moški vestje 95c
\$10 suknje \$6.75, na prodaji v barm.

Za dečke:

"Rain outfits" po \$1.99 in \$2.95
Suknje \$1.89, \$2.79, \$3.79, \$4.45
\$1.50 pralne obleke do \$1.19
\$6.50 suknje po \$4.95

Račun med S. D. Z. in krajevnimi društvi
za mesec nov. 1916. Assessment No. 37.

DOHODKI										STROŠKI		
Društvo	Stavni dohodki	Posrtn. assessment	Bojniški assessment	Upravni sklad.	Pristojnina	Pt. knjižice	Znaki	Spremembe	Vrta zdrav.	Skupni stroški	Posrtni	Bolniški
1	812.16	392.55	350.81	61.05	2.25	5.00	...	50	...	1284.00	1000	284.00
2	78.18	37.63	30.75	8.55	...	1.00	...	25	...	...	...	...
3	131.65	58.90	54.00	8.25	2.25	1.50	6.00	...	75	13.00	...	13.00
4	441.18	242.88	152.45	41.70	1.50	2.40	...	25	...	33.57	...	33.57
5	108.18	51.58	46.50	8.85	...	...	...	25	...	...	...	...
6	89.04	45.84	32.25	6.45	...	3.50	...	25	...	...	...	...
7	125.98	62.92	53.36	9.45	...	3.50	...	25	...	45.00	...	45.00
8	92.65	45.85	39.00	7.80	...	...	...	...	...	24.00	...	24.00
9	185.13	90.82	79.61	14.70	...	...	...	...	...	...	...	...
10	154.54	69.74	66.35	12.45	...	6.00	...	...	...	22.00	...	22.00
11	188.86	100.61	69.85	17.40	...	...	...	25	...	...	...	...
12	112.50	59.85	44.25	8.40	...	...	...	...	...	33.00	...	33.00
14	170.88	81.23	74.25	12.90	...	1.50	...	25	...	63.00	...	63.00
16	20.19	14.19	2.25	3.75	...	...	...	25	...	...	...	...
17	157.25	84.87	60.98	10.65	...	...	...	...	...	56.00	...	56.00
18	39.45	25.65	11.25	2.55	...	...	...	...	...	25.00	...	25.00
\$2907.82										\$1465.11	\$1167.91	\$2907.82
\$2490.90										\$975.75	\$1490.15	\$2490.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90
\$1240.90										\$1240.90	\$1240.90	\$1240.90

Cesar Franc Jožef I.

Umrl je torej. Tako je umrl kot drugi grešni ljudje. Nikdo ni se ga ne spominjal, nikdo ni vedel, da ni bil cesar po tistih dednih pravicah in boji milosti, o čem pravi petdeset milijonov ljudi.

Če mrtvih pravijo, da naj se ne govori razven lepo. S smrtjo naj torej pozabi vse, kot se tudi vse. Za nas navadno zemljane je to deloma pravilno. Vsak vodimo svojo osodo in svojo borbo za vsakdanji kruh. Če se v vsakdanjih bojih komu malo zamerimo, je prav, da si odpustimo vsaj po smrti. Ne bodo nas omenjale knjige, zgodovina nas ne bo poznala, torej je pravilno, da pozabimo še to malo osebne tradicije, kar jo ostane do par tednov po smrti.

Z cesarji in kralji je pa nekaj drugega. Oni ne vodijo borbe za kruhek, ne bore se v življenju za obstanek, pač pa vodijo, kolikor toliko osode narodov, katerim kraljujejo. Oni so v ozki zvezi z vsami dogodki, ki so se vršili za časa vladanja.

In ker so cesarske kariere take, da se zaključijo šele s smrtjo, ne moremo prej potegniti črt na lišaj njih delovanja in presoditi, kako so vladali. Kralji in cesarji so izvršili nad navadnimi smrtniki in je posebno nevarno, dokler živijo, izreči resnično besedo o njihovem delu.

Franc Jožef I. je torej mrtev. Časopisje je imelo že leta in leta pripravljene članke o "trpinu na cesarskem prestolu", kdorkoli čita, vsak je že opetovano slišal poznane pesmi, koliko je prestal, koliko pretrpel, koliko nesreč je bilo v njegovem življenju. Prijatelji njegovi ga povzdigujejo, nasprotniki tlačijo.

Franc Jožef I. kot človek je bil kaj navadna oseba brez vsake zmožnosti. Zato smo rekli, da bi se ga nikdo ne spominjal, če bi ne bil cesar. Posebne znanja ali posebne modrosti ni kazal nikjer. Nekateri so mu hoteli po silah obesiti firmo: "princ miru", kar pa ni druzalo. Miru za časa njegovega vladanja ni bilo nikdar. Poleg številnih vojska, katere je Avstrija izgnala do malega vse, so bili večni boji med narodi mnogojezične države. Boril se ni samo narod proti narodu ampak tudi narod med seboj. Majhno sliko takih bojev imamo baš v stari domovini. Mislimo, da jih vsak pojmi in da se tudi vsak zgraža nad njimi. Torej res ne vemo, odkod in zakaj naj bi on bil "princ miru", on, ki se ni nikdar potegnil za pravice teptanih narodov in menda sploh ne vedel ni zanje.

Drugi pravijo, da je bil dober. No, dober je lahko vsak, če ima bita s čim. Če je dal od milijonov in milijonov letne apanaže po nekaj tisočakov kakim pogorelem, to še nobena dobrota. Sicer pa ni dal od vsot, ki jih je zaslužil sam, ampak od milijonov, ki mu jih je plačevalo ljudstvo.

Nekateri ga hočejo po vsej sili napraviti za mučenika, češ: toliko in toliko je pretrpel v življenju. Kdor dolgo živi, vsak nekaj pretrpi. In če bi vsi ljudje na svetu ne imeli pretrsti več, kot je pretrpel avstrijski cesar, potem, prijatelji, lahko računamo, da bi bilo sto procentov srečnih. Če delavec v borbi za vsakdanji kruh ne pretrpi več v enem samem tednu kot je pretrpel avstrijski cesar v skoro sto letih, moramo priznati, da ne poznamo trpljenja. Koliko tisoč in tisoč delavskih žena umrje v borbi za kruhek in pušča kope nepreskrbljenih otrok, takih revčkov, da bi se jih kamen usmilil. Koliko mater izgubi svoje sinove, svoje može, pa se morajo same pehati za ljubi kruhek. Koliko milijonov mladih in zdravih bitij je že trpelo in končalo v tej vojni, koliko sirot je sirom dežele, katerim je kraljeval cesar Franc Jožef I. Koliko trpljenja, koliko solza, koliko vničenih življenj — pa čemu naštevati. Saj je cela Avstrija podobna trepetajoči delavčevi ženi, boreči se za kruhek in za življenje.

S trpljenjem torej ne bo tudi nič kar se tiče umrlega cesarja. On ni videl nikdar nobene vojske, nikdar slišal drugega poka kot "kadar je bil na zabavnem lovu, nikdar ni poznal drugih ran kot tiste, ki jih je povzročila dobrota.

Kar se usmiljenja tiče, ima tudi dober rekord. Če ga bodo vsi čakali na onem svetu, kar jih je samo viselo zanj ali radi njega, bo to že lepa procesija.

Kot človek je bil torej brez darov, brez vsake posebne izobrazbe, čisto navadno vsakdanje bitje, v katerega krvi so bili še nazori iz voljaevske dobe.

Kot vladar ima samo ta rekord, da je jako dolgo vladal, če je to sploh kak rekord. Kot vladar je bil jako slab, da so smatrali vsi ljudje Avstrijo to za staro podrtje, amahronizem, ki se je po čudnih slučajih vzdiral do današnjega dne. Brez in upljiva ugleda je bil.

la, če se je pa sploh kdaj kaj omenjalo Avstrijo, se je pisalo le o Madžarih.

On je bil vsekoli nemški princ, in je kot tak deloval vselej in povsod za nemstvo. Ko so na primer pred nekaj leti v Ljubljani odprli nepotrebno nemško gledališče, je danoval iz svoje privatne blagajne štirideset tisoč kron. Za Slovence je pa dal po toliko, kot je dal beraču, če ga je čakal na gragu njegovega dvora.

Nikdar ni zahajal med svoje narode, pa jih tudi nikdar ni poznal. On je imel s svojimi ministri drugo dvorno pakajo ljudstva za "materijal" in "svoje podložnike", prepričan je bil, da je on nekaj višjega, večjega, da je masa za to, da molči in poslušna plemstvu z njim na čelu za to, da vlada. Skrbel je, da so ostale vezi med cerkvo in državo nespremenjene, dasi je to škodilo prvi in drugi.

Svetovna zgodovina piše, da je bil ves rod Habsburžanov že od nekdaj egoističen, to je da je porabljval ves materijal, živ in mrtev za svoje namene. Blagor ljudstvom, ki ni bil nikdar mar. Nasprotno: ljudstva so porabljali in izrabljali v čast in slavo svojih prestolov. Pa to dokazuje znana nota na Srbijo, v kateri piše cesar, da "ogrožajo njegov slavi prestol". In tako je bilo vselej. Prav posebno v zadnjih par letih, ko je za utrjevanje prestola moralo viseti na tisoče nedolžnih ljudi, ki so jih obešali za opazke, ki bi jih izrekel brez škode suženj svojim bogovom.

Slovinci smo imeli pod njegovim vladanjem čase sužnjosti. Ustava je bila za nas samo na papirju, pravice na papirju. Zadržali so naš jezik, naše ljudi, uničevali gospodarsko stanje, da je ni bilo revnejše dežele kot je bila Kranjska, dasi je imela vse pogoje za napredek.

Če primerjamo torej, kaj smo imeli dobrot pod vladanjem pokojnega cesarja, moramo reči, da prav nič. Slabega pa veliko. Pravzaprav bi se nam ne moglo slabše goditi niti pod vladjo glasovitega bandita Villa. Ta je vsaj toliko humanitarne, da ne pusti, da bi ljudje trpeli predolgo, pa jih zato spravi prej na oni svet.

Slovinci nimamo prav nobenega vzroka ovijati se v črn pajčolan. Ne rečemo, da nam bode boljše v bodočnosti, ampak slabše nam prav gotovo ne more biti.

In kolikor nas "jetukaj, ki smo videli in občutili košček pravice, ki grede ljudem, ki smo okusili mrvice osebne svobode, katere nismo poznali nikdar prej, pojdemo še korak dalje in bomo rekli: da bi le kmalu šli za stari Franc Jožefom I. še vsi tisti, ki vladajo po dedni in božji milosti nad narodi.

"ČAS"

NANZNANILO.

Cleveland, O.

Po zaključku druge redne konvencije S. D. Zveze pridejo z novim letom v veljavo nova pravila, nastopijo novi uradniki in vse druge odredbe, kakor je sklenila konvencija. Ker pravila še niso dogotovljena, se bodejo vpoštevali izvečki iz zapisnika, kar je uradnikom pri krajevnih društvih neznanega, naj se obrnejo na vrh tajnika. Toliko glede pravil.

V dolžnost si štejemo, da se zahvalim sedanjem odboru za njih poštovno delo v korist Zveze. Veliko se je ugibalo, kako naj se ustanovi domača podporna organizacija. Posrečilo se je John Gorniku z zavdnimi rojaki in ustanovili so Zvezo, katero so postavili na stalnišče, da odgovarja vsem državnim zahtevam. Kot ustanovnik Zveze je John Gornik tudi vedno predsedoval od njenega rojstva. Člani in članice pa so splošno priznali, da mu je Zveza pri srcu in koristna za narod. To je pokazala tudi druga redna konvencija, ko so delegatje splošno zahtevali, da ostane še na čelu Zveze, kar je pa odklonil in sicer radi razmer, toda zagotovil nam je, da nas bo podpiral v svojem uradu kot podpredsednik. Zahvalim se tudi ostalim odbornikom, ki so prijateljsko reševali s predsednikom teške in kočljive zadeve, gledali kar je moglo, da se ni godila krivica na eni ali drugi strani. Torej vsem lepa hvala.

Ob nastopu novega leta, ko nastopijo tudi novi uradniki, je moja želja: Delujmo složno, načelo naše naj bo: Ne oziraj se na versko ali politično prepričanje, bódimo vsi kakor eden in zagotovljen nam bo uspeh Slov. Dobrodelne Zveze.

Kar se usmiljenja tiče, ima tudi dober rekord. Če ga bodo vsi čakali na onem svetu, kar jih je samo viselo zanj ali radi njega, bo to že lepa procesija.

Kot človek je bil torej brez darov, brez vsake posebne izobrazbe, čisto navadno vsakdanje bitje, v katerega krvi so bili še nazori iz voljaevske dobe.

Kot vladar ima samo ta rekord, da je jako dolgo vladal, če je to sploh kak rekord. Kot vladar je bil jako slab, da so smatrali vsi ljudje Avstrijo to za staro podrtje, amahronizem, ki se je po čudnih slučajih vzdiral do današnjega dne. Brez in upljiva ugleda je bil.

Srečno novo leto želim vsem članom in članicam S.D.Z!

P. KOGOJ,

bodoči predsednik S. D. Z.

Voščilo članom in članicam S. D. Z.

Dragi bratje in sestre! Leto 1916 se je približalo svojem koncu, vsak izmed nas računa in premišluje kaj je storil do brega in koristnega za napredek svoje družine, bodisi v duševnem, gmotnem ali kakem drugem oziru. Tako tudi mi člani in članice naše podporne organizacije lahko vzamemo v premislek, kaj smo storili v korist Zveze. S ponosom lahko častitiam na tem mestu skoro vsem članom in članicam radi njih poštovnosti, katero so izkazovali napram Zvezi. Častitiam v prvi vrsti vsem vrhovnim uradnikom, ki so vodili vsi vsak svoj posel točno in natančno, kakor pravila zahtevajo. Gledali so, da se nobenemu ni godila krivica, zlasti onim ne, ki so spolnovali pravila. Kdor pa teh ni upošteval, je dobil zaslužen kazen. Posebni kredit zasluži vrhovni odbor s tem, da je nakladal zvezo premoženje na boljše obresti kakor pa jih plačujejo navadne banke. S tem se naša blagajna zdatno veča in narašča dan za dnem.

Častitiam nadalje vsem društvenim uradnikom in uradnicam, ki so vsak pri svojem društvu delali za zelo skromno plačilo ali celo zastoj, ter pomagali, da se je vse delo izvršilo vsak mesec točno in natančno. Najbolj pa častitiam vsem tistim članom in članicam, ki so se v preteklem letu potrudili, da so dobili veliko novih članov in članice za našo Zvezo, vsi oni, ki so dobili vsaj enega člana v preteklem letu, so storili svojo dolžnost. Prepričani so, da so zavarovali svojega prijatelja ali prijateljico v dobri organizaciji, ki je na trdni finančni podlagi in pod državno kontrolo.

Bratje in sestre, storili ste že veliko v korist trpina siromaka delavca, naj vam ne bo žal, delo ste pozabili, a oni, ki so prešli podporo na en ali drugi način, pa ne bodo vas pozabili. Le še tako naprej, delajmo eden za drugega, zavist naj zgine. Z novim letom pričnimo z roko v roki, kakor nam predstavlja zvezni znak, vsi na delo, in zato naj velja vsi! Še so nekateri člani, ki takorekoč pozabijo, da je potreba kaj storiti za Zvezo, gotovo tistim se ne more častitati, ampak opozorim jih lahko v toliko, da prihodnje leto naj v toliko poravnajo, da namesto enega novega člana, naj dobijo dva, samo nekoliko dobrih besedij je treba, pa jih dobite.

Niče, komur razložite finančno stanje ter poslovanje Zveze vam ne more odreči pristopa, ako le potrebuje zavarovalnine. Je pa še v Clevelandu veliko Slovencev in Hrvatov, ki potrebujejo večje zavarovalnine. Zatorej pomnite takoj od začetka leta in to skozi celo leto vsi člani in članice, da storite dvojno dobro delo, ako pridobite novih članov, namreč dobro za onega, ki se zavaruje in Zveza pri tem napreduje.

Kmalu po novem letu izide nova pravila, katere je odobrila zadnja konvencija, ista so po večini taka kot stara, pa bodejo veliko bolj razumljiva. Konecno pa želim vsem cenjenim bratom in sestram naše Slovenske Dobrodelne Zveze srečno in veselo novo leto. Zveza pa naj svoje članstvo v tem novem letu podvoji.

Bratski pozdrav

John Gornik, vrh. preds.

Dve kurjeni sobi se oddajo v najem za dva fanta, brez hrane. 5809 Dibble ave. (2)

Naprodaj je dobro urejena gročnica in prodajalna z mehkinimi piščami v sredi slovenske naselbine. Stanovanje in rent poceni. Proda se radi družinskih razmer. Več se pozvi v uredništvu (Fri-Wed.12)

Ob priliki keke veselice, botehrinje in pri veseljem omizju, opomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKE NARODNE DOM". Vsak najmanjši dar dobrodelci.

RAZPRODAJA.

Radi premalega prostora sem pripravljen razprodati polovico moje zaloge po nižji kakor tovarniški ceni. Kakor vam je znano, se je vse, posebno pa čisto volneno blago podražilo za skoro polovico od lanskega leta in se vedno draži, zatorej gledajte vsi, da si nabavite kar potrebujete za zimo prej kakor mogoče. Na tej razprodaji bode dobiti sledeče blago po skrajno nižani ceni:

1. Fine moške, ženske in otroške jopiče (sweaters).
 2. Najfinejše ženske in otroške zimske suknje.
 3. Fine ženske žekete s kikirjo (suits).
 4. Fine čisto volnene ženske kikirje.
 5. Fine vsakovrstne mačke in mufi (furs).
 6. Fine poročne svilene obleke.
- Vse gori navedeno blago je čisto sveže iz najboljšega blaga in moderne ter trpežno. Torej če si želite prihraniti precej denarja, kupite sedaj, dokler imate priliko, ker ta razprodaja bode samo za kratek čas. Za obilen obisk se vam naj topleje priporočam. (Fri. x114)

BENO B. LEUSTIG,

6424 St. Clair zraven 65. ceste.

Opomba: Za časa te razprodaje ne bom dajal kakor tudi ne zamenjal tiketov ali stenpisov na gorej navedenem blagu.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi SLOVENSKA GODBA TRIGLAV

v nedeljo 31. dec. na Silvestrov večer v dvorani B. Juratovac, (prej D. Stanič) 15820 Caloutta ave. Collinwood. Pričetek ob 3. pop. Vstopnina na predprodaji 25c pri blagajni 35c. Zenske so proste. Tem potom uljudno vabimo vsa slovenska in hrvaška društva in posamezne rojake, da se naše veselice polnoštevno udeležijo. Tudi bomo ob enakih prilikah vedno na razpolago. Naša godba obstoječa iz 19 Slovencev obhajala enoletni obstanek, in bo pod vodstvom G. Masle. Več novih komadov bo igranih, ki jih še niste slišali, to bo zadnja plesna zabava v tem letu. Ribji lov, šaljiva pošta in druge fine zabave. Za dobro tekočino in prigrizke bo skrbel (Fri. 153)

Odbor sl. godbe Triglav.

POZOR NA

Novo plesno solo. Rojakom nazonjan, da bodem pričel poučevati "American Dance" v J. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave. Začetek sole 3. jan. Vstop vsako sredo in petek. Sedaj imate priliko, katere veselice. Vstop \$5.00 za 12 večerov Dame plačajo samo polovico. Se priporočam (2) John Škufca, Thos. J. Kirchner

Čedna soba se odda za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1176 E. 61st St. vrata št. 5. (153) Fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 1257 E. 60th St. (153)

Nickel Plate Road

ZADNJI NEDELJSKI IZLETI 31. DEC. 1916.

25c do \$1.00 round trip v okrožju 100 milj. Pajenila dajte E. A. AKERS, 733 EUCLID AVE., CLEVELAND, O. NICKEL PLATE ROAD

Najfinejše mačke in mufi (furs) dobiti vedno po nižji ceni kot kje drugje, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (Fri.115)

Najbolj trpežne in moderne ženske kikirje dobiti vedno po najnižji ceni, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair (Fx115)

SEVERNOV ALMANAH ZA 1917

za Slovence je sedaj izšel ter pripravljen za prosto razdajo. Vprašajte vašega lekarnarja. Ako ga ne morete dobiti, pišite na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Znanje bi morale tudi pisati po knjižnici "Zdravje za Slovence", katere opisuje razne prilike, katere napadejo njeni spoli in katerih je lahko sbrati s našim od časa preiskanimi zdravilom — Severovim Regulatorjem (Severa's Regulator). Je izborna tonika in uspešno zdravilo. Cena \$1.00 v vseh lekarnah ali od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE.

blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVLJO

Na isti način in s istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:

9. u. do 4. pop. 7. uvel. do 8. uvel. 10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrešite ta oglas, da ne pozabite narlova

BENO B. LEUSTIG,

6424 St. Clair zraven 65. ceste.

Opomba: Za časa te razprodaje ne bom dajal kakor tudi ne zamenjal tiketov ali stenpisov na gorej navedenem blagu.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi SLOVENSKA GODBA TRIGLAV

v nedeljo 31. dec. na Silvestrov večer v dvorani B. Juratovac, (prej D. Stanič) 15820 Caloutta ave. Collinwood. Pričetek ob 3. pop. Vstopnina na predprodaji 25c pri blagajni 35c. Zenske so proste. Tem potom uljudno vabimo vsa slovenska in hrvaška društva in posamezne rojake, da se naše veselice polnoštevno udeležijo. Tudi bomo ob enakih prilikah vedno na razpolago. Naša godba obstoječa iz 19 Slovencev obhajala enoletni obstanek, in bo pod vodstvom G. Masle. Več novih komadov bo igranih, ki jih še niste slišali, to bo zadnja plesna zabava v tem letu. Ribji lov, šaljiva pošta in druge fine zabave. Za dobro tekočino in prigrizke bo skrbel (Fri. 153)

Odbor sl. godbe Triglav.

POZOR NA

Novo plesno solo. Rojakom nazonjan, da bodem pričel poučevati "American Dance" v J. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave. Začetek sole 3. jan. Vstop vsako sredo in petek. Sedaj imate priliko, katere veselice. Vstop \$5.00 za 12 večerov Dame plačajo samo polovico. Se priporočam (2) John Škufca, Thos. J. Kirchner

Čedna soba se odda za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1176 E. 61st St. vrata št. 5. (153) Fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 1257 E. 60th St. (153)

Nickel Plate Road

ZADNJI NEDELJSKI IZLETI 31. DEC. 1916.

25c do \$1.00 round trip v okrožju 100 milj. Pajenila dajte E. A. AKERS, 733 EUCLID AVE., CLEVELAND, O. NICKEL PLATE ROAD

Najfinejše mačke in mufi (furs) dobiti vedno po nižji ceni kot kje drugje, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (Fri.115)

Najbolj trpežne in moderne ženske kikirje dobiti vedno po najnižji ceni, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair (Fx115)

SEVERNOV ALMANAH ZA 1917

za Slovence je sedaj izšel ter pripravljen za prosto razdajo. Vprašajte vašega lekarnarja. Ako ga ne morete dobiti, pišite na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Znanje bi morale tudi pisati po knjižnici "Zdravje za Slovence", katere opisuje razne prilike, katere napadejo njeni spoli in katerih je lahko sbrati s našim od časa preiskanimi zdravilom — Severovim Regulatorjem (Severa's Regulator). Je izborna tonika in uspešno zdravilo. Cena \$1.00 v vseh lekarnah ali od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Nickel Plate Road

ZADNJI NEDELJSKI IZLETI 31. DEC. 1916.

25c do \$1.00 round trip v okrožju 100 milj. Pajenila dajte E. A. AKERS, 733 EUCLID AVE., CLEVELAND, O. NICKEL PLATE ROAD

Najfinejše mačke in mufi (furs) dobiti vedno po nižji ceni kot kje drugje, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (Fri.115)

Najbolj trpežne in moderne ženske kikirje dobiti vedno po najnižji ceni, pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair (Fx115)

SEVERNOV ALMANAH ZA 1917

za Slovence je sedaj izšel ter pripravljen za prosto razdajo. Vprašajte vašega lekarnarja. Ako ga ne morete dobiti, pišite na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Znanje bi morale tudi pisati po knjižnici "Zdravje za Slovence", katere opisuje razne prilike, katere napadejo njeni spoli in katerih je lahko sbrati s našim od časa preiskanimi zdravilom — Severovim Regulatorjem (Severa's Regulator). Je izborna tonika in uspešno zdravilo. Cena \$1.00 v vseh lekarnah ali od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Močni možje za vožnjo in nakladanje soli. Dobra plača na dan ali od dela. (Piece Work). The Union Salt Co. E. 65th St. & New York Central Railroad. Vzemite St. Clair karo (Fri-Wed. 152)

Dva pošena fanta se sprejmeta na stanovanje. Svoja soba na frontu. 1210 Norwood Rd. (1)

Čisto kurivo.

Naravni plin je čist.

Nobenega prahu, neanage, pepela. Nič dela, nič skrbi.

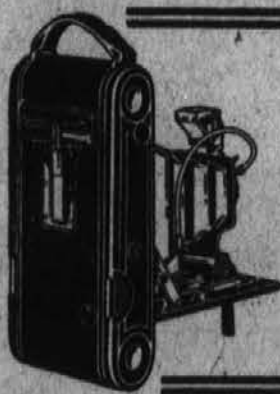
Rabite ga za kuhanje sedaj.

Kurite s njim to zimo.

The East Ohio Gas Company

Main 6640

Central 9020

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljše aparate dobite pri

F. BRAUNLICH

LEKARNA

1383 E. 55th St.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

Mi prodajamo najboljšo žganje po sledečih cenah:

Brinjevec, 6 steklenic.	\$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic.	\$12.00
Posamezna steklenica.	\$ 1.36
Tropinovec, galon.	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$ 3.00
6 steklenic.	\$ 8.50
12 steklenic.	\$16.00
Silvovka, galon \$2.75 in žganje, 7 let staro.	\$ 3.00
Naše slavno "66" žganje, 7 let staro.	
6 steklenic.	\$ 5.00
12 steklenic.	\$10.00
Concord vino, rudeče, barel.	\$12.00
Concord vino, rudeče, pol barel.	\$16.00
Po 5 in 10 galon za galono.	\$ 3.00
Posamezna galona.	\$ 1.00
Belo vino, barel.	\$28.00
Belo vino, pol barel.	\$19.00
Za 5 in 10 galonov, za galono.	\$ 1.00
Posamezna galona.	\$ 1.25

Pri naročilu pošljite vsakej dolar money order ali ček.

Za posodo po posebne cene in sicer za 3, 4, in 4% galone posode 60c vsake, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 25 gal. \$1.50, Barelni so zastoni.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY,

6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Princeton 1944 W Podružnica: 5308 HALE AVE. Wood 783 R Collinwood, O.

BRATA KUNSTEL

Zvezdana.

Ljudski roman

Opisni Anton Kadar

"Da, prav imate prijatelj — uganili ste. Povem vam, da tava v tujini — za krivdo, ki so jo mi jo storili ljudje, katerim sem nekdanj dejal: prijatelji."

Celo se zmrči pri tej besedi mlademu pripovedovalcu, čare se strupenega pogleda proti severu, pest skrči v maščevanje in pravi: "Zemlja, sveta materina zemlja, ali si v resnici zmogla nositi take ljudi v svojem naročju? O reci, da ne; ako ne, moram izrgati zadnje iskro ljubezni do tebe, kateri sem daroval vse svoje moči — in ti si imela — sravnato, le prokletstvo za lastnega sina!"

Tako je govoril zdravnik — in starec je opazil solzo v njegovem očesu, — solzo, ki je ni rosila morda leta in leta, solzo s trupom pojenjo.

"Utolazite se, prijatelj! Ni mogoče to govoriti, kjer se ni zamajena zadnja pomoč. Vrnite se domov! — Cast, morda premoženje in mirni dnevi vas čakajo v domovini. — Gospod Kolovski, proklete ime v moji usodi, vas išče — in vaš srečni znanec, nekdanji oskrbnik — na Pasjaku vas prosi odpuščanja."

Nekako divje vzklizne starec te besede, blaznost mu zasije v očesu, — skoči kvišku ter plane v prepad, kjer se ubija v globini morski valovi.

Dvajseto poglavje.

Bralec je že gotovo uganil, da je zdravnik na južnem bojišču nekdanji naš Vratislav. Kako je prišel tja, je lahek odgovor.

Po dolgi sodnijski preiskavi dovoljo ostrupljenja stare grajskega bil je za nektrivega spoznan zaradi nejasnih dokazov. Dobil je svobodo, a omdelavane časti, prejšnjega imena mu ni mogel nihče dati, dokler niso bile razjasnjene okoliščine o njegovem poslovanju.

Zapustil je torej na tistem svojo domovino, najboljšega prijatelja Kolovskega in — Zvezdano. Že je minevalo drugo leto po tem, a bil je brez poročila od doma. Sestri je nekdanj pisal, a tudi od nje ni bilo odgovora.

Nepopisljivo radovednost in domotožje pa je v njem zbudila sedanja epizoda. Kakor mu je veepilo — da ni bil morda Kolovski odkritostren proti njemu, da ima menda nečiste roke zaradi grajske oporoke in da ga je hotel zaradi grajskosti odpraviti iz obližja — sploh da ni popolnoma čist v svojem dejanju.

Izgubljena čast in izgubljenost tace, uničeno prijateljstvo, zatrti ljubezen, zaprti domovje — kaj še ostaja možu, značaju, kakoršen je bil Vratislav? "Nič, vrnitve ni, pozabimo, kar je bilo, in prepustimo bodočnosti pojasnilo sedanjosti," dejal je Vratislav, ko je zapuščal nekaj tednov pozneje mesto Centa, kajti primerje je bilo storjeno, in ker ni mogel domu stopiti je na ladjo, ki je odplula na Rusko.

Pol leta pozneje ga najdemo v glavnem ruskem taboru na rumunski meji. Boj je bil napovedan in v malo dnevih je imela vojska prestopiti turško mejo. Pod šotorom z rudečim križem genske konvencije za znanovanjem sedel je isto jutro naš zdravnik Vratislav, in čital je pismo, čital in zopet čital, zmajeval z glavo in ni mogel skoro umeti sledečega poročila:

"Dragi moj nekdanji prijatelj!"

Ne čudite se, da vam šele po tako dolgem času pišem in vam povem, kje sem zvedel vaš naslov. Raztrgalo se je zadnje zagrinjalo med nama; usoda, ki je naju razcepila, je razjasnena: — maščevanje, o katerem sem vam nekdanj govoril, je končano. Vrnite se torej očiščeno je vaše ime, tretina grajskega posestva je vaša in doma ste zaradi umrle vaše sestre edini posestnik.

Jaz, domovina in vaš nesrečna Zvezdana veselimo se nepopisljivo vašega prihoda.

Kolovski!"

"Ali so sanje, zopetne sanje!" vzklizne zdravnik, ko čita to pismo. "Zdaj ne morem storiti ničesar; ako še živim, drugo spomlad poskusim pogledati, koliko še morem upati svoji viharni usodi." —

Nekaj mesecev po tej dogodbi plavala je ladja po deroči Savi navzgor proti Hrvatskem in na njej je bila zbrana množica potnikov, ki je skoro brez izjeme razdirala vojno politiko.

Le na krovu prvega razreda slonel je starec sive brade in zrl je tja po vedno bolj zakrivajoči se srbški ravnini. Ko se je blizala ladja prvi postaji na avstrijski zemlji, odšel je po stopnjicah v spodnji del ladje in zamrmral pri odhodu nekakoj nevoljno: "Zastonj je bilo moje daljno potovanje. Nisem ga našel, in brez njega se skoraj ne smem vrniti domu. Naj pa je miru počiva, ako je res, da ga je odnesla gromča Donava pri prehodu ruske vojske. Lepa je smrt na vzvišene ideje, in srečen je, komur je odmerjena."

Zadnje besede, govorjene v slovenskem jeziku, čul je mlad človek, ki je srečal starca na stopnjicah, ozrl se po njem in kakor da bi ga bil umel, vrnil se je za njim ter ga skrijaje opazoval. In to mu ni bilo težavno delo. Starec je sedel k stranski mizi, podprl glavo v dlani ter začel dremati. Mlad opazovalec si je pa izbral nasprotni sedež in da bi si dolg čas pregnal, vzel je uradni najski list ter ga prebiral nekaj časa, a videzno brez zanimanja. Med drugim se je tam tudi bralo: I. I. nekdanj zdravnik na Radovju, opominja se, da se ima oglasiti v osmih dneh pri sodnijski svojega okraja zaradi dedščine po grajskosti na Pasjaku, kajti sicer pripade ona zaradi pomanjkanja sorodstva državi.

"Mudi se mi," pravi bralec tako glasno, da se prebudi starec in nekako začudeno vpraša: "Kaj govorite?"

Pri teh besedah v nemščini izgovorjenih poda bralec starcu list kačoz mu omenjeni razglas. Ko ga starec prečita, podpre zopet glavo v dlan, zakrije obraz in pravi v slovenščini: "Torej tudi oblasti ga iščejo zastonj, kako bi ga našel kdo drug; ni mogoče, ni mogoče!"

"Ali vam je morda znana oseba, ki se išče tam?" vpraša potem z nekako tresočim glasom mladi tovariš in še ostrjšše upre pogled v nasproti sedečega starca.

"Znana oseba, znana, vprašate! A kaj vam to mari, poznali ga niste, in čemu naj vam pripovedujem to? A povejte mi, kdo ste in od kod, vsakomur ne razkladam rad takih reči," vpraša zopet starec nekako pomirjen.

"Z južnega bojišča se vračam, kajti važen opravek me kliče v neki avstrijski okraj."

"Tudi jaz sem iz Avstrije," prične, starec pripovedovati. Bil sem v Srbiji in v glavnem ruskem taborišču, iskal sem tam človeka, o katerem ste čitali v uradnem listu. Vendar zastonj! Zvedel sem le, da je bil v službi v ruskem sanitetskem oddelku, a da ga pogrešajo po prehodu čez Donavo. Najbrž je utonil. Doma imam edino hčer, ki čaka moje vrnitve in se veseli ugodnih poročil od svojega že pet let oddaljenega ženina. In če pridem sam, kakor sem odšel, ne vem se zagovarjati, ne vem tolažbe otroku. [Pol svojega premoženja bi dal, da bi ne bilo zastonj moje potovanje.]"

A še tisti večer pa se je praznovala v posebni kabini na ladji redka slovesnost. Šampanje se je penilo v dveh časih, živketanje kupic se je čulo po sosednjih oddelkih, in pripovedovanja ni bilo ne konca ne kraja, kajti bila je svatovska vožnja — našega starca na ladji, gospoda Kolovskega in njegovega mladega prijatelja Vratislava.

(Konec prihodnjic.)

POJASNILO!

Da se ni vršil koncert pevskega zbora "Zarja" v nedeljo 24. dec. točno in pravično, ni krivda pevskega zbora "Zarja" temveč zdolaj podpisane voditelja godbe. Naval skrb in delo ob božičnih praznikih je povzročilo, da se mu je vrnila neljuba pomota: v pogodbo za "koncert".

Veselični odbor, Priznavam, da je gorenja izjava popolnoma resnična.

Frank Butala.

ŠOLA.

Naznanja se učencem slovenske večerne šole, da se začne z nadaljevanjem poduka v angleščini y Knausovi dyorapi. Učenci se upisujejo 2. januarja, 1917 od 7. do 9. zvečer. Pri dajte vsi, ki se želite učiti, da se uredi vse ob pravem času.

VOŠČILO.

Dragi rojaki, vam vsem skupaj voščim veselo novo leto in se prav lepo zahvaljam za denar, ki ste mi ga dali zaslužiti. Priporočam se tudi za prihodnje leto za obilni obisk. Pripravljen sem vam postreči, kar je mogoče. Kakor veste so številke odstranjene, pa zato prevzemam naročila na tedenska odplačila.

Lovrenc Urbanija, krojač, 1367 E. 43rd St.

Kdor je agubil dat prutan in se more skazati, da je pravi lastnik, ga dobi pri Mary Unehic, 1562 E. 43rd St.

Soba se odda v najem za 1 fant, s hrano ali brez, 6212 Carl ave. (2)

NAZNANILO.

Slovenskemu občinstvu naznanjamo, da sva prevzela sporadaj podpisana mesarsko obrt od C. Hammelna na 6005 St. Clair ave. Priporočava se vsem dosedajšnjim odjemalcem te trgovine kakor tudi novim slovenskim odjemalcem, da nas v obilem številu posetijo. Želimo vsem srečno novo leto. (1)

Matija in Jože Klančar, 6005 St. Clair ave.

Jako čedna soba se odda v najem za dve dekleti. Lahko se tudi kuha zraven. 1238 E. 58. cesta. (1)

Fantje se sprejmejo pa hrano in stanovanje. 5332 Homer (1)

Pozor Slovenci!

Edini slovenski plumber v Clevelandu. Svoji k svojim!

NICK DAVIDOVICH, Plumbing, Gas Fitting, Sewer Building, 1075 E. 64th St. Princeton 833 W. (12)

Deček, ki je šole prost, dobi takoj delo v mlekariji, Jos. Ferlin, 730 E. 155th St. Collinwood. (2)

POZOR!

Naznanjam prijateljem in znancem, da imam v zalogi dobro število finih suhih in svežih klobas. Kdor jih je enkrat poskusil, jih bo vedno še naročil. Priporočam se za obilna naročila. Mike Udovich, 1393 E. 53rd St. (1)

V novem priročnem hraniti denar, ki mi bo nosil štiri procenta na leto, pri The Cleveland Trust Company v glavnem uradu ali pri 15 podružnicah te banke. Vsek teden bom vložil gotovo svoto na banko.

Direktorji, ki dirigirajo

The Cleveland Trust Company

Srečno novo leto želi vsem prijateljem in znancem

Primož Kogoj
Pool Room

3904 ST. CLAIR AVE.

JIM ŠEPIC,

Slovenska trgovina z železino in orodjem.

SREČNO NOVO LETO!

16009 WATERLOO ROAD

Anton Gubanc,

16717 WATERLOO RD.

Trgovina z mešanim blagom, cigare in candy.

SREČNO NOVO LETO!

J. PIŠKUR

3511 ST. CLAIR AVE.

Slovenska mesnica

Srečno novo leto!

Želim vsem prijateljem in znancem v Clevelandu in po celi Ameriki srečno in veselo novo leto. Objednem se priporočam tudi v novem letu za obisk naše gostilne, ki je največja in najmodernejša slovenska gostilna v Clevelandu.

Pri nas dobite vedno v polni zalogi vsakovrstne pijače. Ni vam treba hoditi v mesto ali kam drugam, ker v naši gostilni imate vse na razpolago po najnižjih cenah. Pridite in izberite si pijačo, katero želite. Z našim blagom boste zadovoljni.

Se priporočam v obilen obisk in naročila

Geo Travníkar,

5500 ST. CLAIR AVE.

John Centa,

Slovenska
grocerija.

Vedno sveže blago.

Točna, uljudna postrežba

Cene vedno najnižje.

Se priporočam slovenskim gospodinjam za obila naročila v novem letu.

Srečno in veselo novo leto.

6030 St. Clair - av.